

☒	Pro gradu -tutkielma
☐	Lisensiaatintutkielma
☐	Väitöskirja

Oppiaine	Logistiikka	Päivämäärä	17.6.2006
Tekijä(t)	Jaakko Yli-Piipari	Matrikkelinumero	
		Sivumäärä	96
Otsikko	Sisäisen materiaalihallinnan mittaustapojen soveltaminen metallialan yrityksessä		
Ohjaaja(t)	KTT Lauri Ojala, KTM Pia Jämsä		

Tiivistelmä

Liiketoimintaprosessien mittaaminen on saanut laajenevaa huomiota johtamistyökaluna. Eri toimintoja mittaamalla on mahdollista rakentaa mittaristo, jonka avulla voidaan seurata ja kehittää toimintoja sekä tehdä strategisia päätöksiä koskien liiketoimintaa. Logistiikkaan ja sisäiseen materiaalihallintaan liittyvät mittarit ovat usein määritellyn prosessin tehokkuuteen liittyviä rahallisia tai ei-rahallisia mittareita, joista varsinkin ei-rahallisten mittareiden merkitys yritysjohdon päätöksenteossa on viime aikoina korostunut.

Tutkimuksen tarkoitus on selvittää kohdeyrityksen sisäisen materiaalihallinnan ongelmakohtia sekä käytännössä että mittaamisen kannalta. Tavoitteena on antaa ehdotus mitattavista toiminnoista ja mittareista, jonka avulla uuden logistiikkaorganisaation mittaristoa ryhdyttäisiin tulevaisuudessa rakentamaan. Tutkimusmenetelmänä on case-tutkimus, johon liittyy hyvin paljon toimintatutkimuksen piirteitä, sillä tutkija oli koko ajan osa tutkittavaa organisaatiota. Olennaisena osana on myös käytännön ja teorian yhdistäminen toimintamenetelmien kehittämiseksi. Kohdeyrityksen kannalta oikeisiin asioihin keskittyminen turvattiin eri mittareiden tärkeysastetta mittaavalla kyselylomakkeella.

Tutkimuksen teoriaosassa selvitetään liiketoimintaprosessien mittaamiseen liittyviä asioita. Olennaisia asioita mittaamisessa ovat mittauksen kohde, mittareiden vaatimukset, erilaiset käyttäjäryhmät sekä benchmarking. Teoriaosassa esitellään myös materiaalihallinnan mittaustapoja ja mittareita, jotka liittyvät tutkimukseen.

Käytännön osassa selvitettiin kohdeyrityksen nykytilanne mittaamisen ja mittareiden hyväksikäytön osalta yleisesti divisioonatasolla sekä lähemmin toimitusyksikön tasolla. Lähempään tarkasteluun materiaalihallinnan toiminnoista valittiin toimitusyksikön tasolla hankintatoimi, varastointi, laadunhallinta, lähetystoiminta sekä vaihto-omaisuus. Lopuksi selvitettiin teoriaosassa esitettyjen ja kyselyn avulla valikoitujen mittareiden sovellettavuutta käytäntöön sekä erityisesti logistiikkaorganisaation käyttöön.

Tutkimuksen mukaan kohdeyrityksen strategisesti tärkeimpiä mittaushohteita ovat kustannustehokkuus, toimitusvarmuus ja laatu. Toimitusyksikön materiaalihallinnan osalta kyselyn avulla nousivat esiin erityisesti varaston kierto, toimitusvarmuus, inventointiaste sekä inventointierot. Näiden indikaattorien pohjalta ehdotus logistiikkaorganisaation mittareista rakennettiin. Mittariston rakentamisprosessissa on tärkeää huomioida vastuu mittareiden päivittämisestä sekä kehittämisestä. Tutkimuksen perusteella erityisen tärkeää on huomioida informaation saatavuus tietojärjestelmästä sekä sen soveltuvuus päätöksentekoon.

Asiasanat	Materiaalitalous, mittaaminen, mittarit
Muita tietoja	